

Miljøministeriet

Folketingets Indenrigs- og Boligudvalg
Christiansborg
1240 København K

J.nr. 2021-7247
Den 30. maj 2021

Miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. 200 (BOU alm. del) stillet 20. april efter ønske fra Tanja Larsson (S).

Spørgsmål nr. 200

”Vil ministeren redegøre nærmere for reglerne for placeringen af svinefarme m.v., herunder i form af samspillet mellem planlovgivningen og anden relevant lovgivning, og endvidere belyse kommunernes muligheder for at afvise at give tilladelse til større svinebrug m.v.?”

Svar

Jeg har forelagt spørgsmålet for mit ministerium, der har indhentet bidrag til besvarelsen hos Indenrigs- og Boligministeriet.

Store husdyrbrug, herunder svinefarme, reguleres af husdyrbrugloven. Reglerne for placering af større husdyrbrug er nærmere fastlagt i husdyrgødningsbekendtgørelsen og husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen med hjemmel i husdyrbrugloven. Her varetages hensynet til placering i forhold til byzone, boliger, visse ammoniakfølsomme naturtyper, vandforsyning, søer, skel m.v.

Krav om godkendelse eller tilladelse gælder for husdyrbruget – dvs. stalde, gødningsopbevaringsanlæg, ensilageopbevaringsanlæg og andre driftsbygninger til brug for husdyrholdet på den pågældende ejendom. Bygninger m.v., som ikke som sådan anvendes som led i husdyrproduktionen eller kun helt indirekte indgår i produktionen, vil som udgangspunkt falde uden for husdyrbruglovens godkendelses- og tilladelsesordning. Boliger, vindmøller, butikker m.v. falder eksempelvis uden for reguleringen i husdyrbrugloven, men også gyllebeholder på planteavlsejendomme vil falde uden for. Sådanne bygninger kan derimod være reguleret af andre regler, f.eks. landzonereglerne i planloven, regler om VVM-screening i lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) m.v.

Som overordnet princip skal husdyrbrug ikke have tilladelse efter både husdyrbrugloven og planloven. Det gælder således generelt, at husdyrbrug, der forudsætter godkendelse efter husdyrbrugloven, herunder afgørelser efter anmeldeordningerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens afsnit IV, ikke er omfattet af planlovens landzoneregler.

På landbrugsejendomme, der ikke er omfattet af husdyrbruglovens tilladelses- og godkendelsesordninger (f.eks. med planteavl og evt. mindre dyrehold), vil det som udgangspunkt være planlovens regler, der finder anvendelse.

Det følger af planloven, at kommunalplanen skal indeholde retningslinjer for varetagelsen af de jordbrugsmæssige interesser, herunder udpegningen og sikringen af særlig værdifulde

landbrugsområder, samt retningslinjer for beliggenheden af arealer til lokalisering af driftsbygninger og driftsanlæg på store husdyrbrug. Der er alene tale om en positiv udpegning af områder til lokalisering af store husdyrbrug, som ejere af husdyrbrug kan vælge at benytte sig af ved placering af driftsbygninger og driftsanlæg, og dermed få større sikkerhed for investerings- og udviklingsmuligheder. Udpegningen har således ikke den konsekvens, at store husdyrbrug kun kan lokaliseres i disse områder.

Kommunalplanen kan dog have indflydelse på placeringen af husdyrbrug efter husdyrreguleringen. Der er f.eks. forbud mod placering af husdyranlæg, gødningsopbevaringsanlæg og ensilageopbevaringsanlæg i et eksisterende eller ifølge kommuneplanen fremtidigt byzone- eller sommerhusområde, og i landzone gælder et forbud, hvis en lokalplan bestemmer områdets anvendelse til boligformål m.v., ligesom der er et 50 m-krav i forhold til byzone, sommerhusområde og det lokalplanlagte område, jf. husdyrbruglovens § 6. Kommunens planlægning til boligformål og for sommerhusområder kan således have betydning for, om der på bestemte arealer kan etableres eller ske udvidelse af husdyrbrug.

Husdyrreguleringen varetager hensynet til naboer ved at regulere en række forhold, herunder sikre at centralt fastsatte beskyttelsesniveauer for ammoniak og lugt er overholdt, og at der ikke i øvrigt er væsentlige påvirkninger af omgivelserne som følge af f.eks. støj, støv, fluegener mv. Hvis der kan stilles vilkår, der sikrer, at disse regler overholdes, har kommunen ikke mulighed for at meddele afslag på det ansøgte, men hvis de ikke overholdes, og hvis husdyrbruget medfører en væsentlig påvirkning af miljøet, kan kommunen omvendt ikke give tilladelse. Kommunalbestyrelsen er dermed forpligtet til at inddrage lokale hensyn i forbindelse med godkendelser af husdyrbrug.

For en mere grundig gennemgang af, hvilke vilkår kommunerne kan stille, herunder muligheder for at afvise at give tilladelse til etablering af husdyrbrug, henviser jeg til mine svar ifm. besvarelsen af spørgsmål 527-531 (MOF alm. del). Her beskrives blandt andet mulighederne for at fastsætte vilkår for at sikre overholdelse af beskyttelsesniveauerne, herunder landskabsmæssige hensyn, ammoniakemissioner, støj, lugt mv. Afgørende er, om husdyrbruget indebærer væsentlig virkning på miljøet, som ikke kan imødegås med vilkår, idet en overskridelse af beskyttelsesniveauerne, og den praksis, der har udviklet sig herom, betragtes som en væsentlig virkning.

Lea Wermelin

/

Nina Møller Porst